

Suomalaisinnovaatio diagnosoi rannekanavaoireyhtymän

Suomalaiset neurofysiologit ovat innovoineet tutkimusmenetelmän, jossa pienellä mobiililla tutkimuslaitteella voidaan osoittaa rannekanavaoireyhtymään liittyvä keskihermon vaurio. Mediracer-laite mahdollistaa näiden diagnostisten tutkimusten tekemisen terveyskeskuksissa, työterveysasemilla, sairaaloiden kirurgian tai fysiatrian poliklinikoilla sekä lääkärikeskuksissa ja fysioterapiayrityksissä.

Suomessa mittauksia tehdään yli 40 toimipisteessä ja ulkomaillakin useissa maissa. Mittaajana on usein koulutettu fysioterapeutti.

Tampereella toimiva Käsikeskus Avosektori on yksi tutkimusmenetelmän käyttöönottaneista hoitoyksiköistä. Mittauksien suorittamiseen koulutautunut fysioterapiaryhtymä **Sirpa Salo** kertoo, että Mediracer-tutkimus on helppo ja kivuton tutkimus, jonka avulla rannekanavaoireyhtymä voidaan todeta tai poissulkea nopeasti. – Tutkimus vie aikaa 45 minuuttia. Se sisältää oirekartoituksen ja provokaatiotestin ennen itse tutkimusta, joka tehdään aina molempien käsien etu- ja nimettömästä sormesta. Meillä työnjako on sellainen, että minä suoritan mittauksen ja erikoislääkärimme, käsikirurgi **Tuula Salmi** analysoi tuloksen ja antaa tutkimustuloksesta lausunnon.

Rannekanavaoireyhtymä on yleinen käden vaurio, jossa kättä ja sormia hermottava keskihermo (nervus medianus) on joutunut puristukseen. Syynä voi olla ranteen tulehdustila, rannemurtuman jälkitila tai jokin muu

ranteen alueella ahtautta aiheuttava ongelma. Syyt voivat olla työperäisiä tai yksilöllisistä riskitekijöistä johtuvia. Työperäisiä ovat mm. käden suuri puristusvoiman käyttö, työliikkeiden runsas toistuvuus, käteen kohdistuva värinä tai ranteen taipuneet asennot. Yksilöllisiä riskitekijöitä ovat diabetes, ylipaino, hypotyreoosi ja nivelreuma.

Rannekanavaoireyhtymän tyypillisiä oireita ovat peukalon, etusormen ja keskisormen puutuminen, särky, pistely, jäykkyys ja kömpelyys. Vaikeutuessaan oireet herättävät öisin.

Mediracer-tutkimuksella mitataan potilaan kädestä hermovasteet. – Hermovasteille on olemassa tarkat normaaliarvot, joten näiden perusteella voidaan todeta, onko löydös poikkeava, Sirpa Salo sanoo. – Laite on yhdistetty tietokoneeseen, joten mittaustulokset näkyvät tietokonenäytöllä, josta ne voidaan tulostaa paperille.

Mediracer soveltuu Sirpa Salon mukaan hyvin seurantatutkimukseksi esimerkiksi työterveyshuollon tarpeisiin tutkittaessa mahdollista työperäistä altistusta. – Menetelmän avulla voidaan kätevästi seurata myös konservatiivisen hoidon riittävyttä tai leikkauksen jälkeistä toipumista.

Kansainvälisissä epidemiologissa tutkimuksissa rannekanavaoireyhtymän esiintyvyyden on todettu olevan miehillä 3 % ja naisilla 5 %. Tiedetään, että rannekanavaoireyhtymän tyyppisiä käsoireita eli käsien puutumista, tikustelua, kipua, voimattomuutta tai kömpelyyttä potee 15 % väestöstä. Suomalaisessa aineistossa suurin osa tapauksista on todettu työikäisellä väestöllä eli 84 %:lla ikäryhmässä 25-64 –vuotiaat (keski-ikä 52 vuotta). Naisilla ongelma on kaksi kertaa yleisempi kuin miehillä. Sama ikä- ja sukupuolijakauma esiintyy myös muissa maissa.

Mediracer Oy on oululainen vuonna 2002 perustettu terveydenhuollon teknologiaan keskittynyt yhtiö, joka kehittää, valmistaa ja markkinoi innovatiivisia Point Of Care (POC) -tutkimuslaitteita mm. ääreishermoston diagnostiikkaan ja hoidon seurantaan sekä kotimaassa että ulkomailla.

Lisätietoja: www.mediracer.com

Rannekanavaoireyhtymällä tarkoitetaan tilannetta, jossa käden peukalonpuoleista osaa hermottava keskihermo on puristuksessa kämmeneen johtavassa rannekanavassa. Tällainen hermopinne voi syntyä nopeasti vamman, esimerkiksi vääntämisestä, aiheuttaman turvotuksen seurauksena. Vähitellen oire voi kehittyä ranteeseen kohdistuvan työn tai harrastuksen aiheuttaman rasituksen seurauksena. Liikkeiden suuri toistuvuus ja suuren voiman käyttö, värinä ja ranteen keskiasennosta poikkeava työasento voivat altistaa oireyhtymän kehittymiselle.

Oireisto voi esiintyä myös ilman muuta syytä raskauden loppuvaiheessa. Tutkimusten perusteella on kiistanalaista, aiheuttaako näppäimistön tai hiiren käyttö tietokonetyössä rannekanavaoireyhtymää, mutta niillä voi olla merkitystä oireiden synnyttä.

Rannekanavaoireita esiintyy naisilla noin 2–3:lla ja miehillä yhdellä sadasta. Eniten niitä on keski-ikäisillä naisilla.

Lähde: Terveyskirjasto, www.terveyskirjasto.fi

